FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT YVES BOT

föredraget den 18 oktober 2007 [1]

1. De bestämmelser som är tillämpliga på detta överklagande är bestämmelserna i rådets direktiv 89/552/EEG [2], som avser verksamheten med TV-sändningar inom den gemensamma marknaden och vars syfte är att säkerställa den fria rörligheten för TV-tjänster mellan medlemsstaterna.

2. Genom artikel 3a i direktivet ges en medlemsstat möjlighet att besluta att sådana evenemang som den anser är av särskild vikt för samhället, som olympiska spelen eller världsmästerskapet i fotboll, skall sändas på dess territorium på en fri TV-kanal som är tillgänglig för en stor del av befolkningen. I denna artikel föreskrivs att de åtgärder som en medlemsstat vidtar i detta syfte skall anmälas till Europeiska gemenskapernas kommission, som skall verifiera att åtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten.

3. Om kommissionen anser att dessa åtgärder är förenliga med gemenskapsrätten skall den offentliggöra dem i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Detta offentliggörande har till verkan att de andra medlemsstaterna åläggs att låta de programföretag som är etablerade på deras territorium och som sänder till den medlemsstat som har beslutat om dem att följa dem.

4. I dom av den 15 december 2005 i målet Infront WM mot kommissionen [3] fann Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt att den talan som Infront WM AG, tidigare Kirchmedia WM AG, [4] (nedan kallat Infront) hade väckt mot det beslut som kommissionen den 28 juli 2000 fattat med stöd av artikel 3a i direktivet, enligt vilket de av Konungariket Storbritannien och Nordirland anmälda åtgärderna var förenliga med gemenskapsrätten, kunde upptas till sakprövning och biföll densamma.

1 — Originalspråk: franska.

2 — Rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (EGT L 298, s. 23; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 3), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG av den 30 juni 1997 (EGT L 202, s. 60) (nedan kallat direktivet).

3 — Förstainstansrättens dom av den 15 december 2005 i mål T-33/01, Infront WM mot kommissionen (REG 2005, s. II-5897) (nedan kallad den överklagade domen).

4 — Nedan kallat Infront.

5. Förstainstansrätten ansåg att det beslut genom vilket kommissionen konstaterade denna förenlighet var en rättsakt som kunde överklagas. Förstainstansrätten fann även att Infront, vars verksamhet består i köp och återförsäljning av sändningsrättigheterna till idrottsevenemang, var direkt och personligt berört av detta beslut, eftersom Infront innehade de exklusiva rättigheterna att sända VM-slutspelet i fotboll, organiserat av Internationella fotbollförbundet (FIFA), i staterna på den europeiska kontinenten för åren 2002 och 2006 och eftersom dessa evenemang fanns upptagna bland de evenemang av särskild vikt som angavs i de åtgärder som Förenade kungariket hade anmält till kommissionen.

6. Kommissionen har i detta överklagande inte ifrågasatt förstainstansrättens bedömning att det beslut som den skall fatta inom ramen för det förfarande som inrättats genom artikel 3a i direktivet är en rättsakt som kan överklagas. Kommissionen har däremot ifrågasatt bedömningen att Infront är direkt och personligen berört av det beslut enligt vilket de av Förenade kungariket anmälda åtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten.

7. I detta förslag till avgörande kommer jag att förklara varför förstainstansrätten enligt min mening inte har gjort sig skyldig till någon felaktig rättstillämpning i sin bedömning av Infronts talerätt.

I — Tillämpliga bestämmelser

8. Artikel 3a i direktivet har införts genom direktiv 97/36. Den har följande lydelse:

”1. Varje medlemsstat får vidta åtgärder som är förenliga med gemenskapsrätten för att säkerställa att programföretag inom dess jurisdiktion inte, med utnyttjande av exklusiva rättigheter, sänder evenemang som av den medlemsstaten anses vara av särskild vikt för samhället på ett sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i den medlemsstaten utestängs från möjligheten att följa sådana evenemang genom direktsändning eller tidsförskjuten sändning i fri TV. I sådana fall skall den berörda medlemsstaten upprätta en förteckning över de evenemang, nationella eller icke-nationella, som den anser vara av särskild vikt för samhället. Detta skall göras på ett klart och öppet sätt i rätt och god tid. Den berörda medlemsstaten skall härvid också bestämma om dessa evenemang skall vara tillgängliga helt eller delvis via direktsändning eller, när det är nödvändigt eller lämpligt på grundval av objektiva orsaker i allmänhetens intresse, helt eller delvis via tidsförskjuten sändning.

2. Medlemsstaterna skall omedelbart till kommissionen anmäla alla åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas enligt punkt 1. Inom en period på tre månader efter anmälan skall kommissionen verifiera

att sådana åtgärder är förenliga med gemenskapsrätten och meddela dem till de andra medlemsstaterna. Den skall inhämta yttrande från den [kontakt]kommitté som inrättas i enlighet med artikel 23a [som består av företrädare för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna]. Den skall i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* skyndsamt offentliggöra de åtgärder som har vidtagits samt minst en gång om året den konsoliderade förteckningen över de åtgärder som har vidtagits av medlemsstaterna.

3. Medlemsstaterna skall – med lämpliga medel och inom ramen för sin lagstiftning – säkerställa att programföretag inom deras jurisdiktion inte utövar de exklusiva rättigheter som förvärvats av dessa programföretag efter den dag då detta direktiv offentliggörs på sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i en annan medlemsstat utestängs från möjligheten att följa evenemang … som den andra medlemsstaten bestämt i enlighet med föregående punkter helt eller delvis via direktsändning eller när det är nödvändigt eller lämpligt på grundval av objektiva orsaker i allmänhetens intresse, helt eller delvis via tidsförskjuten sändning i fri TV så som den andra medlemsstaten har bestämt i enlighet med punkt 1."

9. Begreppet programföretag definieras i artikel 1b i direktivet som "den fysiska eller juridiska person som har det redaktionella ansvaret för sammansättningen av TV-program enligt a och som sänder ut eller låter sända ut dem genom tredje part".

II — Bakgrund till tvisten

10. Jag kommer nedan att beskriva de faktiska omständigheter som anges i den överklagade domen och som enligt min mening är nödvändiga för att förstå de rättsfrågor som ställts genom kommissionens överklagande.

11. Infront utövar verksamhet i form av förvärv, förvaltning och försäljning av rättigheter att sända idrottsevenemang i TV och köper normalt dessa rättigheter av arrangörerna av dessa evenemang. Infront återförsäljer de på detta sätt förvärvade rättigheterna till programföretagen.

12. Infronts moderbolag har till Infront överlåtit de exklusiva rättigheterna att sända matcherna i FIFA:s VM-slutspel i staterna på den europeiska kontinenten, med undantag för Förbundsrepubliken Tyskland, samt i Republiken Ryssland, i de övriga tidigare republikerna i före detta Sovjetunionen och i Turkiet. Moderbolaget hade förvärvat dessa rättigheter av FIFA för över 1,4 miljarder CHF.

13. Förenade kungariket anmälde den 25 september 1998 och därefter, genom skrivelse av den 5 maj 2000, till kommissionen

de åtgärder som vidtagits enligt artikel 3a.1 i direktivet. Dessa åtgärder innefattade en förteckning över evenemang av särskild vikt för samhället i denna stat.

14. Genom skrivelse av den 14 juli 2000, som var riktad till kommissionen, gjorde Infront gällande att den förteckning som hade upprättats av Förenade kungariket inte kunde godkännas på grund av att den stred mot såväl artikel 3a i direktivet som andra bestämmelser i gemenskapsrätten. Infront hävdade bland annat att den aktuella förteckningen inte hade upprättats i ett klart och öppet förfarande, att förteckningen innefattade evenemang som inte är av särskild vikt för det brittiska samhället och att det hade förekommit allvarliga fel i förfarandena för samråd på nationell nivå och gemenskapsnivå. Infront anmärkte vidare på de aktuella bestämmelsernas retroaktiva verkan.

15. Den 28 juli 2000 sände generaldirektören vid kommissionens generaldirektorat för utbildning och kultur en skrivelse till Förenade kungariket och angav att kommissionen inte avsåg att ifrågasätta de åtgärder som denna medlemsstat hade anmält angående TV-bevakningen av evenemang av nationellt intresse i Förenade kungariket.

16. Genom skrivelse av den 7 november 2000 meddelade Infront kommissionen att den fått kännedom om detta godkännande och hävdade att detta innebar en kränkning av dess äganderätt.

17. Den 18 november 2000 offentliggjorde kommissionen, i enlighet med artikel 3a.2 i direktivet, de ifrågavarande åtgärderna. Dessa åtgärder innefattar utdrag ur Förenade kungarikets lagstiftning samt förteckningen över evenemang av särskild vikt för samhället i denna medlemsstat. Bland dessa evenemang återfinns FIFA:s VM-slutspel.

18. Genom skrivelse av den 22 januari 2001 angav kommissionen, som svar på Infronts begäran i skrivelser av den 7 och den 22 december 2000, att verifieringen av de åtgärder som anmälts av Förenade kungariket var avslutad och att förteckningen över evenemang ansågs vara förenlig med gemenskapsrätten.

III — Förfarandet

19. Den 12 februari 2001 väckte Infront talan vid förstainstansrätten om ogiltigförklaring, helt eller delvis, av det beslut som kommissionen hade fattat med stöd av artikel 3a i direktivet och enligt vilket de åtgärder som anmälts av Förenade kungariket var förenliga med gemenskapsrätten.

20. Genom särskild handling av den 11 juni 2001 framställde kommissionen med stöd av artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler en invändning om rättegångshinder.

21. Förstainstansrätten lät prövningen av denna invändning anstå till den slutliga domen. Förstainstansrätten tillät även Konungariket Danmark, Republiken Frankrike och Förenade kungariket samt Europaparlamentet och Europeiska unionens råd att intervenera till stöd för kommissionens yrkanden.

22. Konungariket Danmark har senare återkallat sin intervention. Rådet har inte ingett någon interventionsinlaga.

IV — Den överklagade domen

23. Förstainstansrätten ansåg att skrivelsen av den 28 juli 2000, i vilken kommissionen underrättade Förenade kungariket om att de åtgärder som denna medlemsstat hade vidtagit med stöd av artikel 3a i direktivet är förenliga med gemenskapsrätten, som skall ses som den ifrågasatta rättsakten.

24. Förstainstansrätten erinrade om att enligt fast rättspraxis utgör åtgärder som har bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att väsentligt förändra dennes rättsliga ställning rättsakter eller beslut som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring i den mening som avses i artikel 230 EG, oavsett i vilken form dessa rättsakter eller beslut antas. [5]

25. Förstainstansrätten ansåg att den ifrågasatta skrivelsen har rättsverkningar i medlemsstaterna, eftersom det i denna anges att de åtgärder som anmälts till kommissionen skall offentliggöras i den officiella tidningen och att detta offentliggörande har till verkan att utlösa den ordning för ömsesidigt erkännande som föreskrivs i artikel 3a.3 i direktivet. Förstainstansrätten anförde att detta offentliggörande möjliggör för medlemsstaterna att få kännedom om dessa åtgärder och att iaktta de skyldigheter som åligger dem enligt denna bestämmelse. [6]

26. Enligt förstainstansrätten har kommissionen enligt artikel 3a.2 i direktivet behörighet att fatta beslut, även om det i denna bestämmelse inte uttryckligen anges att kommissionen skall fatta ett ”beslut”. [7]

5 — Punkt 89.
6 — Punkterna 94 och 95.
7 — Punkt 107.

27. Förstainstansrätten undersökte därefter Infronts talerätt. Förstainstansrätten fann att Infront var direkt och personligen berört av den ifrågasatta skrivelsen av skäl som jag kommer att beskriva nedan.

A – *Frågan huruvida Infront är direkt berört*

28. Förstainstansrätten erinrade för det första om att enligt fast rättspraxis skall den ifrågavarande gemenskapsåtgärden, för att direkt beröra en enskild, i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG, direkt inverka på den berörda partens rättsliga ställning och dess genomförande skall ha en rent automatisk karaktär och endast följa av gemenskapslagstiftningen utan att några mellanliggande regler behöver tillämpas. [8]

29. Förstainstansrätten undersökte därefter huruvida Infront i enlighet med denna rättspraxis var direkt berört när det gällde de två möjligheter som Infront framförde i sin ansökan, nämligen för det första möjligheten att bolaget säljer sändningsrättigheterna till matcherna i FIFA:s VM-slutspel, som bolaget innehar för åren 2002 och 2006 till ett programföretag inom Förenade kungarikets jurisdiktion, i syfte att matcherna skall sändas i Förenade kungariket, och för det andra möjligheten att Infront säljer dessa rättigheter till ett programföretag etablerat i en annan medlemsstat.

30. Förstainstansrätten ansåg vad avser den första möjligheten att Infront inte var direkt berört av den ifrågasatta rättsakten, eftersom kommissionens godkännande av de åtgärder som anmälts av Förenade kungariket saknar betydelse för deras tillämplighet i denna medlemsstat. [9]

31. Förstainstansrätten påpekade i detta avseende att dessa åtgärder hade trätt i kraft i den ovannämnda medlemsstaten innan de anmäldes till kommissionen och således kunde ha haft rättsverkningar i denna stat före denna anmälan. Förstainstansrätten drog härav slutsatsen att kommissionen genom den ifrågasatta skrivelsen inte kunde bevilja Förenade kungariket ett förhandstillstånd att vidta dessa åtgärder eller tillåta att dessa åtgärder tillämpades med retroaktiv verkan, utan kommissionen har endast gett denna stat möjlighet att dra fördel av att dessa åtgärder erkändes av de andra medlemsstaterna. [10]

32. Förstainstansrätten anförde, vad avser den andra möjligheten, att en annan medlemsstat än Förenade kungariket, på vars

8 — Punkt 130.

9 — Punkt 133.

10 — Punkterna 134 och 135.

territorium det programföretag är etablerat som förvärvar de sändningsrättigheter som Infront innehar, blir skyldig att säkerställa att detta programföretag inte underlåter att följa de åtgärder som kommissionen godkänt och att denna skyldighet följer av den ifrågasatta skrivelsen som medför att dessa åtgärder blir giltiga med omedelbar verkan (*ex nunc*) i det enda syftet att de skall erkännas av de andra medlemsstaterna. [11]

33. Förstainstansrätten drog härav slutsatsen att detta mål skiljer sig från det mål som gav upphov till förstainstansrättens dom av den 13 december 2000 i målet DSTV mot kommissionen, [12] och som kommissionen har åberopat. Detta mål avsåg artikel 2a.2 andra stycket i direktivet, i vilken det föreskrivs en kontroll i efterhand av huruvida de åtgärder som vidtagits av en medlemsstat för att förbjuda sändningar från andra medlemsstater inom denna stat är förenliga med gemenskapsrätten.

34. Förstainstansrätten angav dessutom att den ifrågasatta skrivelsen, så snart åtgärderna har offentliggjorts, inte lämnar de nationella myndigheterna något handlingsutrymme vid fullgörandet av sina skyldigheter. Förstainstansrätten förklarade i detta sammanhang följande: ”Även om formerna för den kontroll som de nationella myndigheterna skall utföra inom ramen för ordningen för ömsesidigt erkännande skall fastställas av varje medlemsstat i den lagstiftning som antas för att införliva artikel 3a.3 i direktivet, skall dessa myndigheter nämligen säkerställa att programföretag inom deras jurisdiktion följer de villkor som medlemsstaterna föreskrivit för att sända de aktuella evenemangen i de åtgärder som godkänts och offentliggjorts av kommissionen”. [13]

35. Förstainstansrätten undersökte därefter kommissionens argument, enligt vilket endast de programföretag som är etablerade i Förenade kungariket har intresse av att köpa rättigheterna att sända FIFA:s VM-slutspel av Infront.

36. Kommissionen hade nämligen hävdat att även om dess preliminära verifikation av de anmälda åtgärderna ledde till att de andra medlemsstaterna säkerställde att programföretag inom deras jurisdiktion respekterade förteckningen över evenemang av särskild vikt för samhället, skulle detta sakna betydelse i förevarande fall. Enligt kommissionen kan det inte tänkas att Infront överlåter underlicenser avseende sina rättigheter till TV-sändningar i Förenade kungariket till ett programföretag som inte är etablerat i

11 — Punkterna 138–143.

12 — Förstainstansrättens dom av den 13 december 2000 i mål T-69/99, DSTV mot kommissionen (REG 2000, s. II-4039).

13 — Punkt 146.

Förenade kungariket, eftersom dessa rättigheter överlåts på nationell basis. På det nationella planet härrör programföretagens intäkter från reklam riktad till den nationella allmänheten från avgifter för nationella licenser eller från nationella abonnemang avseende betal-TV. Eftersom det således ligger i dessa programföretags intresse att tillhandahålla sändningar till den nationella allmänheten, är det endast de som når ut till en stor del av den nationella befolkningen som accepterar att, för ett mycket högt pris, köpa de rättigheter till TV-sändningar som Infront är innehavare av. Eftersom de potentiella innehavarna av underlicenser avseende sådana rättigheter i Förenade kungariket således är programföretag under myndigheternas i Förenade kungariket jurisdiktion, är det endast nationella åtgärder som påverkar Infront direkt. [14]

37. Kommissionen påpekade i detta sammanhang även att Förenade kungariket har en av de mest konkurrenskraftiga marknaderna för TV-sändningar i Europa och att 25 procent av de programföretag som är verksamma inom denna sektor har en licens i Förenade kungariket. [15]

38. Förstainstansrätten uttalade följande:

”147Det skall slutligen, vad beträffar kommissionens argument att endast de programföretag som är etablerade i Förenade kungariket har intresse av att förvärva rättigheterna att sända FIFA:s VM-slutspel av [Infront], i syfte att sända det i Förenade kungariket, påpekas att ett sådant antagande fråntar artikel 3a[.3] i direktivet all ändamålsenlig verkan. Det kan erinras om att syftet med denna artikel, enligt skälen 18 och 19 i direktiv 97/36, är att säkerställa fri tillgänglighet för allmänheten till TV-sändning av evenemang som av medlemsstaterna anses vara av särskild vikt för samhället och, på grundval av principen om ömsesidigt erkännande, att ålägga medlemsstaterna att säkerställa att programföretag inom deras jurisdiktion respekterar de förteckningar över evenemang som upprättats av en annan medlemsstat för att inte utestänga en väsentlig del av allmänheten i denna medlemsstat från möjligheten att följa de evenemang som angetts av denna sistnämnda stat.

148 Även om de faktiska omständigheterna i det mål som gav upphov till House of Lords dom [av den 25 juli 2001] i … målet R mot ITC, ex parte TV Danmark 1 Ltd [2001] UKHL 42 rörde evenemang som angetts av Konungariket Danmark utgör de en bekräftelse på att det förekommer situationer i vilka den ordning för ömsesidigt erkännande som införts genom artikel 3a.3 i direktivet genomförs. Kommissionen har dessutom, i sin tredje rapport till rådet, Europaparlamentet och [Europeiska e]konomiska och sociala

14 — Punkt 120.
15 — Punkt 121.

kommittén år 2001 angående tillämpningen av direktivet (KOM/2001/9 slutlig) angett att programföretag under Förenade kungarikets jurisdiktion i tre fall har sänt evenemang som meddelats av Danmark på ett sätt som hindrat en väsentlig del av den danska allmänheten från att se dem.

149 Under dessa omständigheter är det, trots kommissionens påstående – vilket inte styrkts – att marknaden för TV-sändningar i Förenade kungariket är av speciell karaktär (se punkt 121 [i den överklagade domen]), inte säkert att rättigheterna att i denna medlemsstat sända FIFA:s VM-slutspel nödvändigtvis kommer att förvärvas av programföretag etablerade i denna medlemsstat."

39. Förstainstansrätten drog av det ovan anförda slutsatsen att Infront är direkt berört av den ifrågasatta skrivelsen, genom att den gör det möjligt att genomföra ordningen för ömsesidigt erkännande av de andra medlemsstaterna av de åtgärder som anmälts av Förenade kungariket.

B – *Frågan huruvida Infront är personligen berört*

40. Förstainstansrätten erinrade först och främst om att enligt fast rättspraxis kan andra personer än dem till vilka ett beslut riktar sig göra anspråk på att vara personligen berörda endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem från alla andra personer och därigenom försätter dem i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till.

41. Förstainstansrätten anförde därefter att Infront innehar ensamrätt att åren 2002 och 2006 i TV sända FIFA:s VM-slutspel, som anges bland de evenemang av särskild vikt som Förenade kungariket har valt och som kommissionen har godkänt. Förstainstansrätten påpekade vidare att programföretagen inom jurisdiktionen för andra medlemsstater än Förenade kungariket således måste sluta avtal med Infront, i dess egenskap av agent för sändningsrättigheterna till detta evenemang, för att erhålla licenser att sända detta i TV.[16]

42. Förstainstansrätten angav att de åtgärder som vidtagits av Förenade kungariket

16 — Punkterna 160 och 161.

begränsar dessa programföretag när det gäller de villkor på vilka de kan förvärva de exklusiva sändningsrättigheterna, så att dessa åtgärder, även om de inte uttryckligen gäller Infront, hindrar bolagets möjlighet att fritt förfoga över sina rättigheter. [17]

43. Förstainstansrätten erinrade om att Infront hade förvärvat ensamrätt till de aktuella rättigheterna innan artikel 3a i direktivet trädde i kraft och, *a fortiori*, innan den ifrågasatta skrivelsen antogs. Denna skrivelse berörde således Infront på grund av en egenskap som är utmärkande för bolaget. [18]

C– *Prövning i sak*

44. Förstainstansrätten fann att väsentliga formföreskrifter hade åsidosatts genom den ifrågasatta skrivelsen. Motiveringen härför var att den hade antagits utan att samråd hade skett med kommissionsledamöternas kollegium och att den generaldirektör som undertecknat den inte hade erhållit någon särskild behörighet från kollegiet. [19]

17 — Punkterna 162–165.

18 — Punkterna 166 och 167.

19 — Punkt 177.

45. Enligt domslutet i den överklagade domen ogiltigförklaras kommissionens beslut i dess skrivelse till Förenade kungariket, talan avvisas i övrigt och Republiken Frankrike, Förenade kungariket och Europaparlamentet förpliktas att ersätta Infronts kostnader med anledning av deras intervention, kommissionen förpliktas att bära sina kostnader samt ersätta Infronts kostnader, med undantag av de kostnader som avses i det föregående, och intervenienterna förpliktas att bära sina kostnader.

V — Överklagandet

46. Kommissionen har yrkat att domstolen skall upphäva den överklagade domen och avgöra den talan som Infront väckt i det mål som gav upphov till den ovannämnda domen genom att fastställa att den skall avvisas samt förplikta Infront att betala rättegångskostnaderna i nämnda mål och nuvarande överklagande.

47. Infront har i huvudsak yrkat att överklagandet skall ogillas och att kommissionen skall förpliktas att betala rättegångskostnaderna samt begärt att detta åläggande, även om överklagandet i förekommande fall bifalls, skall meddelas i enlighet med artikel 69.3 i rättegångsreglerna, med hänsyn till att kommissionen endast delvis har ifrågasatt den överklagade domen.

48. Kommissionen har ifrågasatt förstainstansrättens bedömning att Infront är direkt och personligen berört av den ifrågasatta rättsakten, i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG, enligt vilken bestämmelse varje fysisk eller juridisk person får väcka talan mot beslut som även om det utfärdats i form av ett beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör honom. Jag skall undersöka de två delmomenten i tur och ordning.

A — *Bedömningen att Infront är direkt berört av den ifrågasatta rättsakten*

1. Parternas grunder och argument

49. Kommissionen har hävdat att förstainstansrätten inte har visat att de två villkor som krävs enligt rättspraxis är uppfyllda. Enligt dessa villkor skall den omtvistade rättsakten inverka på sökandens rättsliga ställning, och genomförandet av denna skall ha en rent automatisk karaktär.

50. Vad avser det första villkoret har kommissionen i huvudsak hävdat att förstainstansrätten inte har förklarat hur den ifrågasatta rättsakten inverkar annat än indirekt på Infronts affärsställning.

51. Kommissionen har således gjort gällande att denna rättsakt har till verkan att medlemsstaterna måste ålägga programföretagen skyldigheter som kan avskräcka dem från att köpa sändningsrättigheterna till de evenemang som avses i de anmälda åtgärderna eller leda till att de förvärvar dessa rättigheter till ett lägre pris än det som de skulle ha accepterat att betala om dessa åtgärder inte hade förelegat. Ett betal-TV-bolag kan avstå från att förvärva sändningsrättigheterna till sådana evenemang, eftersom dessa även skall sändas av ett programföretag för fri TV, som täcker 95 procent av Förenade kungarikets territorium. Enligt kommissionen har Infront således färre potentiella förvärvare och befinner sig följaktligen i en mindre fördelaktig affärsställning. Det är dock endast fråga om indirekta ekonomiska konsekvenser. Dess rättsliga ställning är enligt kommissionen oförändrad.

52. Kommissionen har i andra hand, för det fall det räcker att en rättsakt inverkar på sökandens ekonomiska ställning för att denne skall beröras direkt, kritiserat förstainstansrätten för att inte ha anfört vilka affärsmässiga konsekvenser den ifrågasatta rättsakten verkligen får för en agent som Infront. Dessa konsekvenser är i själva verket helt ovissa, eftersom det enligt kommissionens kännedom aldrig har funnits något programföretag etablerat i en annan medlemsstat än Förenade kungariket som varit villigt att betala det belopp som Infront beräknat för rättigheten att sända FIFA:s VM-slutspel i denna sistnämnda stat. För att kunna genomföra en sådan investering måste den potentiella förvärvaren, i den mån som ett

programföretags intäkter härrör från den reklam som riktats till den nationella allmänheten, inkomster från nationella licenser eller nationella abonnemang, ha en tillräckligt stor bevakning på det brittiska territoriet eller vilja ge ny inriktning åt sin verksamhet i detta avseende.

53. Förstainstansrätten har enligt kommissionen på så sätt gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning genom att inte ålägga Infront att bevisa de ovannämnda ekonomiska konsekvenserna och genom att låta antyda att kommissionen inte hade motiverat sitt påstående beträffande den speciella karaktären av marknaden för TV-sändningar i Förenade kungariket. På samma sätt har förstainstansrätten, genom att hävda att denna uppfattning hos kommissionen innebär att artikel 3a.3 i direktivet fråntas all ändamålsenlig verkan, tolkat denna bestämmelse felaktigt. Detta innebär nämligen att det för varje evenemang som bestäms av en medlemsstat i andra medlemsstater nödvändigtvis måste finnas programföretag som kan tänkas köpa de exklusiva rättigheterna till detta evenemang i den förstnämnda staten.

54. Vad avser det andra villkoret enligt vilket genomförandet av den ifrågasatta rättsakten skall ha en rent automatisk karaktär och endast följa av gemenskapslagstiftningen, utan att några mellanliggande regler behöver tillämpas, har förstainstansrätten enligt kommissionen underskattat verkan av artikel 3a.3 i direktivet.

55. Visserligen bestäms enligt kommissionen evenemangen och sättet att sända dem – direkt eller via tidsförskjuten sändning – av den anmälande staten och följaktligen genom beslutet att dessa åtgärder är förenliga med gemenskapsrätten. Detta beslut innebär dock inte, tvärtemot vad förstainstansrätten har hävdat i punkt 146 i den överklagade domen, att de nationella myndigheterna fråntas ett utrymme för skönsmässig bedömning i samband med att de fullgör sina skyldigheter. Fullgörandet av de skyldigheter som den anmälande staten bestämt beror mycket på lagstiftningen och på de behöriga nationella myndigheternas uppfattning.

56. Den faktiska förekomsten av dessa skillnader belyses av målet TV Danmark 1, som gav upphov till en dom av Court of Appeal och till en dom av House of Lords, angående fullgörandet i Förenade kungariket av skyldigheter som bestämts av Konungariket Danmark och som avsåg evenemang av särskild vikt för samhället i denna medlemsstat.

57. Enligt det brittiska systemet räcker det att ett programföretag för fri TV som når huvuddelen av befolkningen i den anmälande medlemsstaten har fått en skälig möjlighet att köpa de exklusiva rättigheterna i fråga. I det

danska systemet däremot kan ett programföretag som har köpt de exklusiva sändningsrättigheterna endast utöva dem om det kan vidta åtgärder för att garantera den nödvändiga bevakningen genom andra programföretag, utom om det kan bevisa att detta inte rimligen kan göras.

58. Det är således felaktigt att hävda att tillämpningen av det beslut som kommissionen har fattat med stöd av artikel 3a.2 i direktivet är rent automatisk och endast följer av gemenskapslagstiftningen.

59. Infront har ifrågasatt denna bedömning och hävdat att förstainstansrätten med rätta ansett att den ifrågasatta rättsakten berör bolaget direkt.

2. Bedömning

60. Såsom förstainstansrätten har erinrat om skall en enskild anses vara direkt berörd av en gemenskapsrättsakt om denna har direkt inverkan på den enskildes rättsliga ställning och genomförandet av denna rättsakt har en rent automatisk karaktär och endast följer av gemenskapslagstiftningen, utan att några mellanliggande regler behöver tillämpas. [20]

61. Kommissionen har kritiserat förstainstansrätten för att den inte har visat att vart och ett av dessa två villkor var uppfyllt.

62. Vad för det första avser den ifrågasatta rättsaktens inverkan på Infronts ställning har kommissionen i första hand gjort gällande att denna rättsakt för detta bolag endast har indirekta ekonomiska konsekvenser och att bolagets rättsliga ställning är oförändrad. Jag delar inte denna bedömning och skälen härtill är följande.

63. Såsom förstainstansrätten har anfört i punkt 165 i den överklagade domen har de åtgärder som anmälts av Förenade kungariket och, följaktligen, den ifrågasatta rättsakten till verkan att Infront fråntas möjligheten att fritt förfoga över sina sändningsrättigheter till FIFA:s VM-slutspel för åren 2002 och 2006. Infront är enligt denna rättsakt förhindrat att bevilja ensamrätten till dessa sändningsrättigheter till en betal-TV-kanal som är etablerad i en annan medlemsstat

20 — Dom av den 5 maj 1998 i mål C-386/96 P, Dreyfus mot kommissionen (REG 1998, s. I-2309), punkt 43 och där angiven rättspraxis.

än Förenade kungariket och som önskar sända detta evenemang i denna stat. Infront åläggs skyldigheten att garantera att de ovannämnda rättigheterna även är tillgängliga för ett radioföretag för fri radio vars sändningar är tillgängliga för en stor del av den brittiska befolkningen.

64. Den ifrågasatta rättsaktens inverkan på Infronts ställning visar sig således inte endast genom en rent ekonomisk skada, genom att värdet på marknaden av dess sändningsrättigheter till FIFA:s VM-slutspel för åren 2002 och 2006 minskar. Den visar sig även genom att dess äganderätt skadas, genom att dess rätt att bevilja exklusiva licenser hindras. Förstainstansrätten har enligt min mening således med rätta ansett att den ifrågasatta rättsakten, i enlighet med rättspraxis, inverkat på Infronts rättsliga ställning.

65. Kommissionen har i andra hand även gjort gällande att den ifrågasatta rättsakten i själva verket inte har några konsekvenser för Infront, eftersom det inte finns något programföretag etablerat i en annan medlemsstat än Förenade kungariket som kan tänkas förvärva sändningsrättigheterna till FIFA:s VM-slutspel för att sända det i denna stat. Enligt kommissionen har förstainstansrätten dessutom kastat om bevisbördan och låtit antyda att det är kommissionen som skall bevisa dessa faktiska omständigheter och gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning i sin bedömning av räckvidden av artikel 3a i direktivet.

66. Enligt min mening går kommissionens argumentationslinje ut på att ifrågasätta huruvida Infront hade intresse av att väcka talan snarare än huruvida kravet att bolaget skall vara direkt berört av den ifrågasatta rättsakten är uppfyllt. Denna argumentationslinje innebär nämligen att det hävdas att en ogiltigförklaring av denna rättsakt inte medför någon fördel för Infront, eftersom det under alla förhållanden inte utanför Förenade kungariket finns någon potentiell förvärvare av de sändningsrättigheter som detta bolag innehar.

67. Enligt fast rättspraxis måste en enskild för att kunna ifrågasätta en gemenskapsrättsakt, utöver att de villkor som anges i artikel 230 EG måste vara uppfyllda, ha ett intresse av att väcka talan, det vill säga ha ett intresse av att den ogiltigförklaras. Detta förutsätter att utgången av talan medför en fördel för den part som har väckt den. [21]

68. Det är, såsom kommissionen har påpekat, visserligen sökanden som skall bevisa att han även uppfyller detta villkor för att

21 — Se särskilt förstainstansrättens dom av den 28 september 2004 i mål T-310/00, MCI mot kommissionen (REG 2004, s. II-3253), punkt 44 och där angiven rättspraxis.

hans talan skall kunna upptas till sakprövning. [22] Det förhållandet att det saknas intresse av att väcka talan utgör även ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas. [23] Kommissionen har dessutom grund för att hävda att det av artikel 3a.3 i direktivet inte kan dras slutsatsen att det för varje evenemang som bestäms av en medlemsstat nödvändigtvis i andra medlemsstater måste finnas programföretag som kan tänkas köpa de exklusiva rättigheterna till detta evenemang i den förstnämnda staten.

69. Det framgår nämligen av det system som inrättats genom artikel 3a i direktivet att en medlemsstat som beslutar att utnyttja sin möjlighet enligt denna bestämmelse och således fastställer en förteckning över evenemang som skall sändas på dess territorium på en fri TV-kanal som är tillgänglig för så många som möjligt obligatoriskt skall anmäla denna förteckning till kommissionen, oavsett om de exklusiva sändningsrättigheterna till dessa evenemang kan eller inte kan tänkas förvärvas av programföretag som är etablerade på en annan medlemsstats territorium.

70. Jag tror likväl inte att förstainstansrätten har kastat om bevisbördan eller att den har gjort en felaktig tolkning av artikel 3a i direktivet.

71. Även om det, när det gäller bevisbördan, såsom har framgått, ankommer på den enskilde som yrkar ogiltigförklaring av en gemenskapsrättsakt att bevisa sitt intresse av att väcka talan, gäller icke desto mindre att detta krav inte kan befria kommissionen från att bevisa de faktiska omständigheter som den åberopar, på samma sätt som alla andra parter i ett domstolsförfarande.

72. Kommissionen har i förevarande fall i samband med sin invändning om rättegångshinder för Infronts talan hävdat att Förenade kungariket har en av de mest konkurrenskraftiga marknaderna för TV-sändningar i Europa och att 25 procent av programföretagen har en licens i denna medlemsstat. Det är på grundval av detta påstående som kommissionen har gjort gällande att det är svårt att tänka sig att Infront skulle överlåta sina rättigheter att i TV sända FIFA:s VM-slutspel till ett programföretag som inte är etablerat i Förenade kungariket.

73. Förstainstansrätten har enligt min mening inte kastat om bevisbördan för intresset av att väcka talan genom att inte beakta att det ovannämnda påståendet, vad avser den speciella TV-marknaden i Förenade kungariket, med motiveringen att påståendet inte hade styrkts.

22 — Domstolens beslut av den 31 juli 1989 i mål C-206/89 R, S mot kommissionen (REG 1989, s. 2841), punkt 8.

23 — Domen i det ovannämnda målet MCI mot kommissionen (punkt 45).

74. Det ankom särskilt på kommissionen att styrka att detta påstående var välgrundat eftersom Infront ifrågasatte det och vid förstainstansrätten hade angett flera potentiella förvärvare av sina sändningsrättigheter vilka var etablerade i andra medlemsstater än Förenade kungariket.

75. Vad därefter avser grunden för den överklagade domen, enligt vilken kommissionens argumentationslinje innebär att artikel 3a i direktivet fråntas all ändamålsenlig verkan, tror jag inte att den utgör en felaktig tolkning av denna bestämmelse.

76. Denna grund motsvarar kommissionens argumentationslinje som sammanfattats i punkt 120 i den överklagade domen, enligt vilken det med hänsyn till att programföretagens intäkter härrör från den reklam som riktats till den nationella allmänheten, från avgifter för nationella licenser eller från nationella abonnemang avseende betal-TV endast är de programföretag som når en stor del av den nationella allmänheten och som följaktligen är etablerade i Förenade kungariket som accepterar att förvärva de exklusiva sändningsrättigheter som innehas av Infront.

77. Genom att på så sätt hävda att det, med hänsyn till det mycket höga priset för de exklusiva rättigheterna att sända sådana idrottsevenemang som FIFA:s VM-slutspel och härkomsten av programföretagens tillgångar, endast är de programföretag som är etablerade inom den medlemsstat som har utnyttjat sin möjlighet enligt artikel 3a i direktivet som verkligen är i stånd att köpa dessa rättigheter, har kommissionen ifrågasatt huruvida det förfarande för ömsesidigt erkännande som införts genom denna bestämmelse verkligen är ändamålsenligt.

78. Om endast de programföretag som är etablerade inom den medlemsstat som har beslutat att vissa bestämda idrottsevenemang skall sändas till allmänheten i dess helhet kan tänkas förvärva de exklusiva rättigheterna till sådana evenemang, är förfarandet enligt artikel 3a.3 i direktivet, vars syfte är att säkerställa att de åtgärder som vidtagits av denna medlemsstat följs av de programföretag som är etablerade inom de andra medlemsstaterna, inte ändamålsenligt.

79. Förstainstansrätten har således inte, såsom kommissionen har angett i sitt överklagande, anfört att artikel 3a.3 i direktivet innebär att det i fråga om vilket som helst evenemang som bestäms av en medlemsstat med nödvändighet finns programföretag som är etablerade i de andra medlemsstaterna som kan tänkas köpa de exklusiva sändningsrättigheterna till detta evenemang. Förstainstansrätten har besvarat kommissionens argumentationslinje enligt vilken det – i fråga om sådana idrottsevenemang som de idrottsevenemang vars rättigheter att sändas

i TV innehas av Infront – inte finns några andra potentiella förvärvare av dessa exklusiva sändningsrättigheter än de nationella programföretagen.

80. Härav följer att förstainstansrätten inte har underlåtit att visa att villkoret att den ifrågasatta rättsakten faktiskt inverkar på Infronts rättsliga ställning är uppfyllt.

81. Vad för det andra avser det andra villkoret som klargjorts i rättspraxis, enligt vilket genomförandet av den ifrågasatta rättsakten skall ha en rent automatisk karaktär och endast följa av gemenskapslagstiftningen, utan att några mellanliggande regler behöver tillämpas, anser jag att förstainstansrätten inte heller har gjort sig skyldig till någon felaktig rättstillämpning i sin bedömning att även detta villkor är uppfyllt.

82. Visserligen lämnar artikel 3a.3 i direktivet, såsom kommissionen har påpekat, medlemsstaterna ett utrymme för skönsmässig bedömning vid genomförandet av åtgärder som vidtagits av en medlemsstat och som offentliggjorts av kommissionen. Detta utrymme för skönsmässig bedömning är dock inte sådant att Infronts talerätt kan ifrågasättas.

83. Det som måste bedömas vid undersökningen av detta villkor är vilket orsakssamband som finns mellan den gemenskapsrättsakt som klaganden har yrkat skall upphävas och hur klagandens rättsliga ställning har påverkats. Det villkor som krävs enligt rättspraxis är uppfyllt om denna inverkan är en direkt följd av själva rättsakten. Detta är enligt rättspraxis fallet om de personer som den ifrågavarande rättsakten riktar sig till åläggs att utlösa denna inverkan, [24] eller om möjligheten för mottagarna av denna rättsakt att inte följa denna och att inte utlösa denna inverkan är rent teoretisk, eftersom det inte råder något tvivel om att de är villiga att dra de slutsatser som är förenliga med rättsakten. [25]

84. Förstainstansrätten har i förevarande fall med rätta, i punkt 146 i den överklagade domen, ansett att den ifrågasatta rättsakten inte lämnar dem som rättsakten riktar sig till något utrymme för skönsmässig bedömning, eftersom de genom denna åläggs att utlösa den inverkan på Infronts rättsliga ställning som detta bolag har påtalat.

85. Såsom har framgått av ovanstående består denna inverkan i att Infront berövas möjligheten att överlåta ensamrätten till sändningsrättigheterna till FIFA:s VM-slutspel till ett programföretag som är etablerat i en annan medlemsstat än Förenade kungariket. Denna inverkan visar sig som en direkt konsekvens av den ifrågasatta rättsakten,

24 — Domen i det ovannämnda målet Dreyfus mot kommissionen (punkt 43 och där angiven rättspraxis).

25 — Ibidem (punkt 44 och där angiven rättspraxis).

eftersom den direkt följer av de åtgärder som vidtagits av Förenade kungariket för att detta evenemang skall sändas på dess territorium av en fri TV-kanal som är tillgänglig för en stor del av befolkningen.

86. Mot bakgrund av dessa omständigheter anser jag att förstainstansrättens bedömning att Infront är direkt berört av den ifrågasatta rättsakten inte utgör någon felaktig rättstillämpning och att kommissionens överklagande på denna punkt skall ogillas.

B — *Bedömningen att Infront är personligen berört*

1. Parternas grunder och argument

87. Kommissionen har gjort gällande att förstainstansrättens resonemang är svårförståeligt.

88. Enligt kommissionen är Infront endast berört av den ifrågasatta rättsakten i sin objektiva egenskap av innehavare av exklusiva rättigheter, eftersom bolaget har förvärvat sändningsrättigheterna till ett av de evenemang som omfattas av Förenade kungarikets åtgärder. Kommissionen har påpekat att förstainstansrätten inte har angett att den ifrågasatta rättsakten med avseende på innehavarna utgör ett antal enskilda beslut. Kommissionen har hävdat att denna rättsakt endast avser programföretagen och inte innebär att dessa åläggs några skyldigheter. Rättighetsinnehavarna utsätts endast för ekonomiska konsekvenser och förstainstansrätten har i tidigare mål funnit att detta inte är en tillräcklig omständighet för att särskilja en enskild person. [26] Kommissionen anser i detta avseende att förevarande mål skiljer sig från de mål som gav upphov till domarna i målen Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen, [27] Extramet Industrie mot rådet [28] och Codorniu mot rådet, [29] vilka avsåg speciella situationer.

89. Kommissionen har hävdat att Infront inte befinner sig i en annan situation än den situation som gäller för de andra innehavarna av exklusiva sändningsrättigheter till olika evenemang som bestämts av Förenade kungariket. Infront har enligt kommissionen ställts inför en normal affärsrisk, vilket inte räcker för att ge bolaget en rätt att väcka talan.

90. Kommissionen har slutligen gjort gällande att Infront hade kunnat ifrågasätta

26 — Kommissionen har hänvisat till förstainstansrättens beslut av den 15 december 2000 i mål T-113/99, Galileo och Galileo International mot rådet (REG 2000, s. II-4141), och till förstainstansrättens dom av den 6 december 2001 i mål T-43/98, Emesa Sugar mot rådet (REG 2001, s. II-3519).

27 — Dom av den 17 januari 1985 i mål 11/82, Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen (REG 1985, s. 207).

28 — Dom av den 16 maj 1991 i mål C-358/89, Extramet Industrie mot rådet (REG 1991, s. I-2501).

29 — Dom av den 18 maj 1994 i mål C-309/89, Codorniu mot rådet (REG 1994, s. I-1853; svensk specialutgåva, volym 15, s. 141).

de brittiska åtgärderna vid en domstol i Förenade kungariket, så att det förhållandet att dess talan vid gemenskapsdomstolen inte kan upptas till sakprövning inte hade inneburit att bolaget hade fråntagits rätten att överklaga till domstol.

91. Infront har ifrågasatt kommissionens argument och hävdat att förstainstansrätten med rätta anser att bolaget är personligen berört av den ifrågasatta rättsakten.

2. Bedömning

92. Jag delar inte kommissionens bedömning vare sig vad gäller påståendet att förstainstansrättens resonemang brister i klarhet eller vad avser resonemangets innehåll.

93. Förstainstansrätten har för det första med rätta erinrat om att andra enskilda personer än dem som ett beslut riktar sig till kan göra anspråk på att vara personligen berörda endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem på grund av en faktisk situation som särskiljer dem från alla andra personer och därigenom försätter dem i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till. [30]

94. Jag vill vidare erinra om att förstainstansrätten därefter har förklarat att Infront uppfyllde detta villkor, efter en bedömning som i huvudsak bygger på följande tre punkter. För det första innehar Infront ensamrätt att åren 2002 och 2006 i TV sända FIFA:s VM-slutspel, vilket är ett av de evenemang som finns upptagna på den förteckning över evenemang av särskild vikt för samhället som antagits av Förenade kungariket och godkänts av kommissionen i den ifrågasatta rättsakten. För det andra har Infront förvärvat dessa rättigheter innan denna rättsakt antogs och även innan artikel 3a i direktivet trädde i kraft. För det tredje berövar denna rättsakt, även om den inte avser Infront, bolaget möjligheten att fritt förfoga över dessa rättigheter genom att överlåta dem till ett programföretag som är etablerat i en annan medlemsstat än Förenade kungariket.

95. Jag anser inte att denna förstainstansrättens bedömning utgör någon felaktig rättstillämpning.

96. Det framgår av rättspraxis att en enskild för att kunna anses vara personligen berörd

30 — Domen i det ovannämnda målet Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen, punkt 11.

av en gemenskapsrättsakt som inte är riktad till honom skall ha särskiljts eller kunnat särskiljas vid den tidpunkt när denna rättsakt antogs. [31] Av förstainstansrättens bedömning framgår att kommissionen kunde särskilja Infront vid den tidpunkt när den ifrågasatta rättsakten antogs, eftersom detta bolag innehade ensamrätt att sända FIFA:s VM-slutspel för åren 2002 och 2006, och detta är ett av de evenemang som finns upptagna på förteckningen över de åtgärder som anmälts av Förenade kungariket.

97. Kommissionen har rätt i att en rent ekonomisk skada i princip inte räcker för att ge en enskild rätt att väcka talan om ogiltigförklaring av en gemenskapsrättsakt. Jag vill dock erinra om att omständigheten att den ifrågasatta rättsakten medför negativa ekonomiska konsekvenser för Infront inte ensam har legat till grund för förstainstansrättens slutsats att bolaget är personligen berört av densamma. Förstainstansrätten har i punkt 165 i den överklagade domen anfört att denna rättsakt berövade Infront möjligheten att fritt överlåta ensamrätten till sina rättigheter att sända det aktuella evenemanget till en betal-TV-kanal som är etablerad utanför Förenade kungariket och som önskade sända detta evenemang i denna stat.

98. Förstainstansrätten fastslog med andra ord att den ifrågasatta rättsakten inverkar på Infronts äganderätt.

99. Slutsatsen att Infronts talan kan upptas till sakprövning har enligt min mening stöd av fast rättspraxis, enligt vilken en enskild har rätt att ifrågasätta lagenligheten av en gemenskapsrättsakt om denna rättsakt innebär att de rättigheter som den enskilde har förvärvat före dess antagande ändras.

100. Domstolen har fastslagit detta i domen i det ovannämnda målet Toepfer och Getreide-Import Gesellschaft mot kommissionen, i vilken domstolen för första gången medgav att en enskild kunde vara personligen berörd av ett beslut riktat till en medlemsstat. [32] Domstolen använde sig även av denna lösning

31 — Domstolens dom av den 1 juli 1965 i de förenade målen 106/63 och 107/63, Toepfer och Getreide-Import Gesellschaft mot kommissionen (REG 1965, s. 525, särskilt s. 533), domen i det ovannämnda målet Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen (punkterna 21, 28 och 31), dom av den 26 juni 1990 i mål C-152/88, Sofrimport mot kommissionen (REG 1990, s, I-2477), punkt 11, och av den 11 februari 1999 i mål C-390/95 P, Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen (REG 1999, s. I-769), punkterna 25–30, samt förstainstansrättens dom av den 14 september 1995 i de förenade målen T-480/93 och T-483/93, Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen (REG 1995, s. II-2305), punkt 67, och av den 17 januari 2002 i mål T-47/00, Rica Foods mot kommissionen (REG 2002, s. II-113), punkt 41.

32 — Domstolen förklarade att talan som väckts av två spannmålsimportörer i Tyskland mot ett beslut av kommissionen, enligt vilket denna medlemsstat retroaktivt beviljades att anta skyddsåtgärder som ledde till att företagens ansökningar om importlicens avslogs, kunde tas upp till sakprövning.

i domen i målet Bock mot kommissionen, [33] samt i domarna i målen Agricola commerciale olio m.fl. mot kommissionen och Savma mot kommissionen. [34]

101. I domen i målet CAM mot EEG [35] medgav domstolen även att en enskild har talerätt om den ifrågasatta åtgärden avser ett förhållande som pågår vid tidpunkten för dess antagande och äventyrar fördelen med förvärvade rättigheter för framtida transaktioner. [36]

102. Ett uttryck för denna rättspraxis kan även återfinnas i domen i det ovannämnda målet Codorniu mot rådet, som kommissionen har hänvisat till. I detta mål begärde ett bolag bildat enligt spansk rätt, som sedan år 1924 var innehavare av varumärket Gran Cremant de Codorniu, att en artikel i en rådsförordning, enligt vilken bolaget på sikt förbjöds att använda ordet crémant, skulle ogiltigförklaras. [37]

103. Denna rättspraxis kan enligt min mening överföras på förevarande fall, eftersom Infront hade förvärvat de exklusiva sändningsrättigheterna i FIFA:s VM-slutspel innan den ifrågasatta rättsakten antogs och även, såsom förstainstansrätten har påpekat, innan artikel 3a i direktivet trädde i kraft,

33 — Dom av den 23 november 1971 i mål 62/70, Bock mot kommissionen (REG 1971, s. 897). I detta mål förklarade domstolen att talan som väckts av ett importföretag av livsmedel mot ett beslut av kommissionen kunde tas upp till sakprövning. Enligt kommissionens beslut fick Förbundsrepubliken Tyskland tillstånd att utesluta vissa varor med ursprung i Kina som övergått till fri omsättning i Beneluxstaterna från gemenskapsbehandling. Företagen beviljades talerätt, eftersom nämnda beslut även berörde importen av de varor för vilka de hade begärt importlicens och som var under behandling hos de tyska myndigheterna vid tidpunkten för beslutets ikraftträdande. Den 4 september 1970 begärde sökanden hos de behöriga tyska myndigheterna importlicens för ett parti kinesisk svamp som var i fri omsättning i Nederländerna. Den 11 september samma år meddelade dessa myndigheter att de skulle avslå denna begäran så snart som kommissionen hade beviljat detta. Kommissionen beviljade i beslut av den 15 september 1970 Förbundsrepubliken Tyskland att utesluta från gemenskapsbehandling både framtida ansökningar om import av svart svamp från Kina och de ansökningar om import som var under behandling.

34 — Dom av den 27 november 1984 i mål 232/81, Agricola commerciale olio m.fl. mot kommissionen (REG 1984, s. 3881), och i mål 264/81, Savma mot kommissionen (REG 1984, s. 3915). I dessa mål hade talan väckts av anbudsgivare mot en förordning som kommissionen hade antagit för att upphäva en tidigare förordning med stöd av vilken det italienska interventionsorganet hade bjudit ut en viss mängd olivolja till försäljning. Domstolen konstaterade att eftersom rättsförhållandet mellan anbudsgivarna redan var givet, ”utgör varje ingrepp från gemenskapsinstitutionerna som hindrar [det italienska interventionsorganet] från att fullfölja sina skyldigheter mot anbudsgivarna som utsetts genom lottdragning nödvändigtvis en rättsakt som berör denna direkt och personligen” (punkt 11 i domarna i dessa mål).

35 — Dom av den 18 november 1975 i mål 100/74, CAM mot EEG (REG 1975, s. 1393).

36 — Detta fall avsåg ett företag som den 19 juli 1974 hade fått tillstånd att exportera 10 000 ton korn till och med den 16 oktober 1974. I enlighet med en förordning av rådet skulle riktpriset och interventionspriset för spannmål höjas med 5 procent från och med den 7 oktober 1974. Enligt en förordning av den 4 oktober 1974 hade kommissionen emellertid föreskrivit att denna åtgärd inte gällde exporttillstånd som hade beviljats före den 7 oktober. På detta sätt berövade kommissionen sökanden förmånen av den prishöjning som förutsetts av rådet för de 3 978 ton korn som återstod för sökanden att exportera mellan den 7 och den 16 oktober. Domstolen beviljade sökanden talerätt mot kommissionens förordning. Domstolen fann att denna förordning därigenom, genom att en viss kategori ekonomiska aktörer undantogs från förmånerna av ökningen av exportbidraget för kända exporter, avsåg ett begränsat och känt antal spannmålsexportörer och att denna åtgärd även om den var del av en normativ rättsakt påverkade dessa exportörer på grund av en faktisk situation som särskilde dem från alla andra personer.

37 — Se, till stöd för denna bedömning, studien av Cassia, P., *L'accès des personnes physiques ou morales au juge de la légalité des actes communautaires,* Dalloz, Paris, 2002, s. 752, punkt 964 och följande punkter.

vilken ligger till grund för antagandet av denna rättsakt.

104. Detta är skälet till att jag anser att förstainstansrätten mot bakgrund av ovannämnd rättspraxis, med rätta har funnit att Infront var personligen berört av den ifrågasatta skrivelsen. Överklagandet skall även ogillas i den del det avser denna bedömning.

VI — Rättegångskostnaderna

105. Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som med stöd av artikel 118 i dessa regler är tillämplig i mål om överklagande, och mot bakgrund av Infronts yrkanden, skall kommissionen – om domstolen följer min bedömning – förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

VII — Förslag till avgörande

106. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen beslutar följande dom:

1. Överklagandet ogillas.

2. Europeiska gemenskapernas kommission skall ersätta rättegångskostnaderna.